

Les prediccions d'Isaac Asimov (1964)

Pep Martínez

Professor de Llengua i Literatura - IES Antoni Llidó

El 16 d'agost de 1964, amb motiu de la *New York World's Fair*, el diari *New York Times* va convidar Isaac Asimov a escriure unes prediccions sobre el nivell científic i tecnològic que la humanitat podia assolir 50 anys després d'aquella exposició que va enlluernar el món, va unflar l'orgull patriòtic dels nord-americans i va fer visibles avanços grans envers un avenir certament automatitzat, carregat de prodigis rutilants, impensables fins aleshores.

Asimov, llavors, ja era el cel·lebrat autor de novel·les de ciència-ficció i el més prolífic i enciclopèdic divulgador que ha conegut la història. Era, molt probablement, una de les persones més adients per a auspicar amb credibilitat una tal projecció del progrés de la humanitat. En línies generals, les seues prediccions han resultat encertades, especialment, la projecció que hi fa del progrés tecnològic. No l'encerta tant, però, en aspectes globals, com ara la situació geopolítica, la crisi ecològica o la qüestió energètica. L'article és un text de caire especulatiu, assagístic, i d'estil lleuger, adobat amb ironia i, malgrat les preventives al·lusions a una guerra *termonuclear* mundial, excessivament optimista. No s'ajusta a un guió o esquema previ, sinó que va abordant per associació diversos àmbits i activitats humans. En molts casos, Asimov no sols augura un estat de progrés concret per al 2014, sinó que també assenyalava les expectatives que en aquests moments havia de tenir l'espècie humana. Així, ens fa visualitzar una hipotètica reedició de l'exposició novayorquesa i, en concret, les *innovacions* dels pavellons de marques com la General Electric o IBM, en un 2014 imaginat: primers robots domèstics (com ara, el robot ASIMO, creat per HONDA l'any 2000 i batejat així, justament, per a homenatge de l'autor de *Jo, robot*); començament de colonització de les fondàries marines; viatges tripulats a Mart; formació i estudis *on line*, etc. L'exercici de prospecció que fa Asimov és, doncs, molt meritori.

Però, si hi mirem més prim, el grau d'encert d'aquestes prediccions no és tan impressionant. On més fi va estar Asimov és, certament, en l'apartat tecnològic i en les aplicacions domèstiques. Preveu un món hipercomunicat amb dispositius audiovisuals connectats via satèl·lit (les actuals videoconferències, els *smart phones*, etc.). Els electrodomèstics devien haver arribat a un nivell tan alt d'automatització com, pam dalt pam baix, tenim ara (màquines descongelaadores, com l'actual microones; artefactes automàtics, que ja fem servir, per a les tasques domèstiques: netejar, emmagatzemar, cuinar, etc.). En general, els habitatges humans que imagina el savi rusoamericà per al nostre present són confortables, encara que un pèl massa claustrofòbics

i desnaturalitzats: parets monitoritzades, finestres virtuals; domotització del control de la temperatura, de la puresa de l'aire entrant, etc. Tot plegat, preveu un món *nanotomitzat* amb una presència absoluta de computadores per tot arreu (previsió confirmada) i, de resultes d'aquest avanç previ, considera que la robòtica devia estar ara integrada en els sistemes de producció industrial i, molt tímidament, començaria a penetrar en l'àmbit domèstic (ple al quinze!). Això no obstant, es queda curt quant al desenvolupament dels terminals i les aplicacions informàtiques: el *software* més potent que albira en l'horitzó del 2014 és un traductor anglès-rus/rus-anglès, segurament ofuscat per un context de guerra freda ominosa, que Asimov suposava perpetu!

La finor predictiva d'Asimov minva notablement en aspectes globals, on s'engrunsa, càndid, en l'optimisme: en un món superpoblat, el problema alimentari i el de l'habitatge serien abordats amb una solució que, fins i tot, a nosaltres, coetanis d'aquest futur paral·lel, se'ns apareix com a pintoresca o molt llunyana: la superfície de terra ferma del planeta seria destinada a la producció agrícola, a la generació d'energia solar i a la preservació de territoris de valor ecològic i paisatgístic; alhora que la humanitat començaria a colonitzar el fons subaquàtic per construir-hi megalòpolis dotades de tota mena de serveis. Un altre problema derivat de la sobrepoblació que Asimov ens preveu solucionat il·lusament és el del transport, especialment, en les aglomeracions urbanes: desaparició de carreteres (automòbils automatitzats que es desplaçarien sense fer contacte amb el terra; plataformes ràpides per a viatges urbans, etc.). També és improbable, a curt termini si més no, la colonització de la Lluna; per bé que ja són factibles les expedicions tripulades a Mart, tal i com Asimov predeia. Absolutament desencertat és l'auguri del final de la dependència energètica dels hidrocarburs: multitud de plantes que generarien energia per fusió nuclear, que alimentarien les bateries de *radioisòtops* dels aparells; instal·lacions espacials que ens subministrarien quantitats ingents d'energia solar; els deserts del planeta transformats en plantes d'energia solar gegantines.

Finalment, i també dins de la llista dels desencerts o -diguem-ne més bé- *previsions prematures*, una de caire civilitzatori: l'automatització del treball, i el consegüent *avorriment* del paisanatge, havia de provocar pandèmies de psicopaties, per a major prosperitat de psiquiatres i funeràries. Remata el vaticini hiperbòlic amb un enunciat que, a hores d'ara, als empadronats a la Terra, l'any 2014 de la nostra era, ens sona a sarcasme cruel: "la més gloriosa de les paraules del nostre vocabulari serà *faena!*"

